

My jako křesťané jsme povoláni k tomu, abychom opustili zkostnatělé myšlení. Albert Einstein tvrdil, že používáme pouze jednu desetinu procenta své myšlenkové kapacity. A to byl možná optimista. Písmo nás jasně vyzývá, abychom s tím něco udělali, abychom měli odvahu myslet jinak, myslet v duchu evangelia. Co to znamená? To znamená především, abychom měli odvahu vidět ve svých bližních Boha. Že se Bohu nepodobají, to je pravda, ale proč? Protože my jim v tom často svým stereotypním a zkostnatělým přístupem bráníme. Naši křesťanskou povinností je pomáhat restaurovat Boží tvář v člověku. K tomuto restaurování je zapotřebí víry a lásky. Abychom dokázali druhé přijímat s vírou a láskou takové, jací jsou, k tomu potřebujeme pomoc Božího ducha. Pokud nebudeme v životě vydávat svědectví pravdě, tak víru ztratíme. To nám říká Ježíš jasně slovy: „To jsem k Vám mluvil, abyste neodpadli.“ A právě proto nám posílá svého Ducha jako přímluvce, který je neustále na naší straně, a pokud si to uvědomujeme, tak nemůžeme pravdu zradit.

Pavel Konzbul – Byt na cestě (kázání)

Žádná slova nedokáží vyjádřit, Bože, co jsi

Bůh nás přitahuje, jak psychologicky poznamenává Řehoř, „protože uniká našemu poznání“. Stojí nad vši krásou a „ukrývá se před těmi, kteří ho milují, ve výšinách“. Bůh je nevyslovitelný a nepoznatelný, stojí nade všemi a všichni po něm touží, Bůh je světlo, avšak světlo ohromující, jež „zvyšuje bolestnou touhu po své přítomnosti“.

Ty, jenž stojíš nade vším, což není toto vše, co o Tobě může smrtelník vyzpívat?

Jaký chvalozpěv ti dokáže zazpívat lidská řeč?

Žádná slova nedokáží vyjádřit, co Ty jsi.

K čemu se duch připoutá? Ty přesahuješ veškerý rozum...

Ty jsi Jediný, nepoznatelný, neboť vše, do si dokážeme představit, vyšlo od Tebe.

Všechny bytosti, ty, jež myslí, i ty, jež rozvažovat neumí, ti vzdávají poctu.

Touha celého světa, nářek celého světa směřují k Tobě.

Vše, co je, se modlí k Tobě,

a každá bytost, jež si dokáže tvůj svět trochu představit, pozvedá k Tobě chvalozpěv ticha.

Vše, co trvá, trvá v Tobě;

a v Tobě přetrvává veškerý pohyb.

Ty jsi cíl všech bytostí; Ty jsi veškeré bytí a nejsi žádnou z bytostí.

Ty nejsi jediná bytost, nejsi ani součet všech bytostí,

Ty nosíš všechna jména – a jak bych Tě mohl pojmenovat,

Tebe jediného, jehož nelze pojmenovat?

Který nebeský duch dokáže proniknout do oblak, jež zakrývají nebe samotné?

Smiluj se, Ty, jenž stojíš nade vším – což není toto vše, co o Tobě může smrtelník vyzpívat?

*Tomáš Špidlík – Svatý rok milosrdenství
(podle Řehoře Naziánského, s. 83-84)*

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina; Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Misál na každý den liturgického roku

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

Slavnost Nejsvětější Trojice – cyklus C

22. května 2016

Ježíš řekl svým učedníkům: ¹²„Měl bych vám ještě mnoho jiného říci, ale teď byste to nemohli snést. ¹³Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. ¹⁴On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí. ¹⁵Všechno, co má Otec, je moje; proto jsem řekl, že z mého vezme a vám to oznámí.“

Jan 16,12-15

Úvod k meditaci

Církev nevyznává víru v Trojici proto, že si libuje v komplikovaných věcech, nýbrž proto, že tato pravda jí byla zjevena Kristem. To, že pochopit tajemství Trojice je obtížné, je argument ve prospěch této pravdy, nikoli proti ní. Žádný člověk by takovéto tajemství sám od sebe nikdy nevymyslel. Tušíme, že pokud Bůh existuje, musí být právě takový: jediný, a zároveň v mnohosti, tedy přesahující samotnou naši představu o jednotě. V něm se jednota a různost setkávají a smířují. Je to proto, že obě tyto věci – jak jednota, tak i různost – jsou důležitými hodnotami, takže Bůh nemůže reprezentovat pouze jednu z nich. Navíc je-li Bůh láska, pak to nemůže být samotářský Bůh, protože láska existuje jediné mezi dvěma či více osobami. Je-li Bůh láska, musí v něm být někdo, kdo miluje, někdo, kdo je milován, a láska, která je spojuje.

Raniero Cantalamessa – Biblické inspirace

Výklad biblického textu

Kontext: Verše jsou poslední z tzv. výroků o Parakletovi, které jsou v kapitolách 14 – 16 Janova evangelia. Verše jsou zřetelně formovány tematikou loučení a důsledky, které z toho pro učedníky vyplývají.

v. 12: Měl bych vám ještě mnoho jiného říci – Nedlouho před tímto výrokem Ježíš prohlašuje: *vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce* (Jan 15,15b), a jako-by v protikladu stojí slova *ještě mnoho jiného říci*. Tato slova se vztahují na budoucí funkci Ducha Svatého jako nositele zjevení. Zároveň se ukazuje, že porozumění Ježíšovu poselství je procesem.

v. 13: uvede vás do celé pravdy – Pravda učedníkům není neznámá, ale chybí jim vhléd do plného významu pravdy. Není to tedy kvantitativně více zjevení, ale hlubší pochopení. Duch tedy nepřináší „nové pravdy“, ale uvádí do jejich plnosti.

nebude mluvit sám ze sebe – Zjevně existovali lidé, kteří se odvolávali na nová zjevení ducha, jež se neshodovala s poselstvím pozemského Ježíše. Duch Svatý je

**Týden
s Božím
slovem**

1. čtení:

Pr 8,22-31

2. čtení:

Řím 5,1-5

Evangelium:

Jan 16,12-15

Srovnání:

1 Kor 3,1;

Jan 14,26;

Zj 4,1;

Jan 8,54;

Jan 17,10

zárukou pravdy. Není zárukou jednou provždy nezměnitelného znění, ale zárukou v pokračujícím poznávání zjevení.

oznámí vám, co má přijít – Působení Ducha je zaměřeno na budoucnost. Nemyslí se tím „tajná zjevení budoucnosti“ ve stylu apokalyptiky, nýbrž výklad toho, co nastává pro věřící ve světle Ježíšova poselství. Duch vysvětluje „znamení času,“ a tak učedníky zbavuje strachu z budoucnosti.

v. 14: On mě oslaví – Stejně jako Ježíš oslavil Otce, tak Duch oslaví Ježíše.

K tématu

Dnes je slavnost Nejsvětější Trojice, připomíná nám tajemství jediného Boha ve třech osobách: Otce, Syna a Ducha svatého. Trojice je společenstvím božských osob, které jsou jedna s druhou, jedna pro druhou a jedna v druhé. Toto společenství je životem Boha, tajemstvím lásky živého Boha. A Ježíš nám toto tajemství zjevil. Mluvil k nám o Bohu jako Otci, promlouval k nám o Duchu a řekl o Sobě, že je Synem Božím. A tak nám toto tajemství zjevil. A když vstal z mrtvých, poslal učedníky, aby hlásali evangelium všem národům, a řekl jim, ať je křtí „ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“ (Mt 28,19). Tento pokyn v každé době Kristus dává církvi, která převzala misijní poslání od apoštolů, a dává jej také každému z nás, kteří mocí křtu patříme do jejího společenství. Dnešní liturgická slavnost nám tedy umožňuje rozjímat podivuhodné tajemství, z něhož pocházíme a ke kterému se ubíráme, obnovuje v nás poslání žít společenství s Bohem a mezi sebou podle vzoru božského společenství. Jsme povoláni žít nikoli jedni bez druhých, jedni nad druhými či jedni proti druhým, nýbrž jedni spolu s druhými, jedni pro druhé a jedni v druhých. To znamená přijmout a dosvědčovat svorně krásu evangelia, žít láskou vzájemně a vůči všem, sdílet radosti a bolesti, učit se přijímat i dávat odpuštění a pod vedením pastýřů si vážit různých charismat. Jedním slovem je nám svěřen úkol vytvářet taková církevní společenství, která budou stále více rodinou, schopnou reflektovat zář Trojice a evangelizovat nejenom slovy, ale mocí Boží lásky, která v nás přebývá. Trojice, jak jsem naznačil, je také posledním cílem naší pozemské pouti. Putování křesťanského života je totiž bytostně „trojiční“: Duch svatý nás vede k plnému poznání Kristova učení, připomíná nám, co učil Ježíš; a Ježíš přišel na svět, aby nám dal poznat Otce a přivedl nás k Němu, abychom se s Ním smířili. V křesťanském životě se všechno točí kolem trojičního tajemství a ve vztahu k tomuto nekonečnému tajemství se všechno uskutečňuje. Snažme se proto stále držet „tón“ svého života vysoko a připomínejme si, k jakému cíli a pro jakou slávu existujeme, pracujeme, zápasíme a trpíme; a k jaké nezměrné odměně jsme povoláni. Toto tajemství objímá celý náš život a veškerou naši křesťanskou existenci.

Připomínáme si to například pokaždé, když činíme znamení kříže: ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. A nyní se pokřijme všichni společně a nahlas řekněme: „Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“.

papež František 31. 5. 2015

Další texty v týdnu

Po: 1 Petr 1,3-9; Mk 10,17-27

Út: 1 Petr 1,10-16; Mk 10,28-31

St: 1 Petr 1,18-25; Mk 10,32-45

Čt: Gn 14,18-20; 1 Kor 11,23-26; Lk 9,11b-17

Pá: 1 Petr 4,7-13; Mk 11,11-25

So: Jud Sir 51,17-28; Mk 11,27-33

Dnes rozjímáme Nejsvětější Trojici tak, jak nám ji dal poznat Ježíš. On nám zjevil, že Bůh je láska nikoli jako „jedna osoba, ale jediné bytí v Trojici“ (Preface): je milosrdný Stvořitel a Otec; je jednorozený Syn, věčná vtělená Moudrost, zemřel a byl vzkříšen pro nás; je Duch svatý, který hýbe vším, kosmem a dějinami, vstříc k úplnému dovršení. Tři osoby jsou jeden jediný Bůh, protože Otec je láska, Syn je láska, Duch je láska. Bůh je zcela a pouze láska, nejryzejší, nekonečná a věčná láska. Nežije v nějaké zářivé osamocenosti, ale je spíše nevycerpateľným zdrojem života, který se nepřetržitě dává a sděluje. Můžeme jej v určitém smyslu vytušit, pozorujeme-li jak makrokosmos: naši Zemi, planety, hvězdy, galaxie; tak mikrokosmos: buňky, atomy, elementární částice. Ve všem, co existuje, je vtištěno „jméno“ Nejsvětější Trojice, protože celé bytí, až do poslední částice, existuje ve vztahu, a tak odráží Boha – vztah a v posledku odráží tvůrčí Lásku. Všechno pochází z lásky, směřuje k lásce a hýbe se – pohnuto láskou, přirozeně v různých stupních vědomí a svobody. „Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!“ (Žl 8,2) – volá žalmista. Když Bible mluví o jménu, míní Boha samého, jeho nejoprávněnější identitu; identitu, která osvětluje celé stvoření, kde každé bytí svou samotnou existencí a „tkanivem“, z něhož je učiněno, odkazuje k transcendentnímu Principu, k Životu věčnému a nekonečnému, který se dává; jedním slovem: k Lásce. „V něm totiž“, říká svatý Pavel na Athénskému Areopagu, „žijeme, hýbáme se a jsme“ (Sk 17,28). Nejsilnější důkaz, že jsme učiněni k obrazu Trojice, je tento: pouze láska nás činí šťastnými, protože žijeme ve vztahu a žijeme, abychom milovali a byli milováni. Za použití analogie, vzaté z biologie, můžeme říci, že lidská bytost nosí ve svém „genomu“ hlubokou stopu Trojice, Boha – Lásky.

Benedikt XVI. 7. 6. 2009

Kámen úrazu

V evangeliu slyšíme, že máme vydávat svědectví o pravdě a že Bůh nám pošle ducha pravdy. Vydávat svědectví pravdě pro nás může být kamenem úrazu. V německé obci Pikallen se r. 1822 dva příbuzní hádali o právo na velký kámen, který ležel na hranici jejich pozemků. Hádká skončila u soudu a soudce, který dobře znal Bibli, nakonec rozhodl, že kámen nebude patřit ani jednomu, ani druhému, ale bude zasazen do země před vchodem do soudní budovy a bude nazván kamenem úrazu. Tímto slovním spojením se označují příčiny našich neúspěchů. Může to být nedostatečná znalost při zkoušce, může to být tréma. V německých překladech Bible někdy najdeme výraz stolperstein, kámen, o který se zakopává.

Takovým kamenem úrazu nás křesťanů často je, že jaksí podvědomě jednáme v duchu starého japonského přísloví, které říká: „Přečnívající hřebíky se zatloukají.“ Když vidíme, že nás někdo v nějakém směru převyšuje, tak jej hned posuzujeme a kritizujeme. Možná to není ani ze zlé vůle, je to jen jakýsi stereotyp našeho uvažování. Jsme zakleti do schémat myšlení, podle nichž všechno automaticky řešíme a podle nichž uvažujeme. Podobáme se počítači, který vše řeší jen na základě vložených algoritmů a programů. Jeden muž do dotazníku v počítači v seznamovací agentuře zadal tyto požadavky na svou nastávající manželku: „Drobná, milá, s oblibou vodních sportů a společenských aktivit.“ A počítač po vyhodnocení dotazníku odpověděl: „Váš vhodný partner je tučňák.“ Naše hodnocení bližních bývá často komické, podobně jako odpověď počítače v seznamovací agentuře.